

TÉMAKÖRÖK TARTALMAK

1.1 Vallás és kultúra az ókori Keleten

Kronológia:

Kr. e. 8000, Kr. e. 3000 körül, Kr. e. XVIII. sz, Kr. e. X. sz, Kr. e. 525;

Személyek:

Kheopsz, Hammurapi, Dávid, I. Dareiosz, Xerxész, Buddha, Konfuciusz, Mózes, Salamon

Fogalmak:

homo sapiens, őskőkor, újkőkor, mágia, bronzkor, vaskor, despotizmus, politeizmus, monoteizmus, állam, buddhizmus, brahmanizmus, *öntözéses földművelés, fáraó, piramis, múmia, hieroglifa, város, birodalom, ékírás, Biblia, Ószövetség*

Topográfia:

Rudabánya, Vértesszőlős, Mezopotámia, Egyiptom, Fönícia, Palesztina, Sumer, Asszíria, Perzsia, India, Kína, Babilon, Judea, Izrael, Jeruzsálem; *Nílus, Tigris, Eufratész,*

1.2 A demokrácia kialakulása Athénben

Az athéni demokrácia intézményei és működése. (V/15)

Kronológia:

Kr.e. XIII. sz, 776, 594, 508, 490, 480, 431–404, 336–323.

Személyek:

Szolón, Peiszisztratosz, Kleiszthenész, Miltiadész, Leonidasz, Themisztoklész, Periklész, Pheidiasz, Hérodotosz, Thuküdidész, Szókratész, Platón, Arisztotelész, Nagy Sándor, Zeus, Pallasz Athené

Fogalmak:

polisz, arisztokrácia, démosz, türannisz, eklészia, esküdtbíróóság, demokrácia, sztratégosz, cserépszavazás, filozófia, hellenizmus, *mítosz.*

Topográfia:

Athén, Spárta, Olümpia, Marathón, Thermopülai-szoros, Szalamisz, Peloponnészosz, Makedónia, Alexandria, *Olümposz.*

1.4 Az antik hitvilág, művészet, tudomány

1.3 A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralom kialakulása

A hódító háborúk

A hódító háborúk társadalmi következményei a köztársaság korában (III/8)

Kronológia:

Kr.e. 753, 510, 367, 264–241, 218–201, 168, 48, 31, Kr. u. 313, **325, 391, 395, 476.**

1.4 Az antik hitvilág, művészet, tudomány

Személyek:

Hannibal, Cornelius Scipio, a Gracchus-testvérek, Marius, Sulla, Spartacus, Pompeius, Caesar, Antonius, Augustus (**Octavianus**), Traianus, Hadrianus, Diocletianus, Názáreti Jézus, Pál apostol, Constantinus, Attila, Tacitus, *Romolus, Szűz Mária, Szent József, Arius, Athanasius, Theodosius.*

1.5 A kereszténység kialakulása és terjedése

Fogalmak:

patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, provincia, senatori rend, lovagrend, triumvirátus, principatus, limes, legio, colonus, dominatus, zsinagóga, diaszpóra, apostol, egyház, püspök, zsinat, *királyság, köztársaság, rabszolga, gladiátor, császár, amfiteátrum, barbár, népvándorlás, keresztény, evangélium, megváltó, vallás esszéusok, presbiter, klerus, dogma.*

1.6 A népvándorlás és az antik civilizáció felbomlása

Topográfia:

Róma, Karthágó, Cannae, Actium, Pannónia, Konstantinápoly, Aquincum, Sopianae, Savaria, *Itália, Római Birodalom, Betlehem, Nicea.*

2.1 A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői

A középkori uradalom jellemző vonásai

A mezőgazdasági technika fejlődésének néhány jellemző mozzanata a X-XI. században (I/1.)

2.2 A nyugati és keleti kereszténység

Évszámok:

622, 732, 800, 843, 962, 1054.

Személyek:

Klodvig, Kis Pippin, Karolingok, Nagy Károly, Szent Benedek, Justinianus, Cirill és Metód, I. (Nagy) Ottó, Mohamed, **Szent Ágoston.**

2.3 Az iszlám és az arab világ

Topográfia:

Poitiers, Aachen, Egyházi (Pápai) Állam, Kijev, Mekka, Cordoba, Bagdad, *Frank Birodalom, Arab birodalom, Bizánc, Montecassino.*

Fogalmak:

grófság, ortodox egyház, római katolikus egyház, pápa, szerzetes, kolostor, bencés rend, hűbértartás, jobbágy, robot, allódiom, iszlám, Korán, kalifa, *középkor, szent, ereklye, kódex, uradalom, jobbágytelek, hűbérúr, hűbéres, vár, lovag, kiváltság*

**3.1 A magyar nép
őstörténete és
vándorlása**

**Géza fejedelemsége és Szent István államszervező tevékenysége
Szent István, az államalapító
Szent István a forrásokban (III/9)**

**3.2 A honfoglalástól
az államalapításig**

Évszámok:

895, 955, 973, 997–1000–1038,

Személyek:

Álmos, Árpád, Szent István király, Géza fejedelem, Koppány, Imre herceg, Szent Gellért püspök, *Julianus barát*.

Topográfia:

Levédia, Etelköz, Vereckei-hágó, Augsburg, Pannonhalma, Esztergom, **Kalocsa, Veszprém, Eger, Győr, Pécs, Csanád, Bihar, Gyulafehérvár, Ural, Volga, Kárpát-medence.**

Fogalmak:

nomadizmus, kettős fejedelemség, nemzetség törzs, székely, kalandozások, szeniorátus, vármegye, ispán, *finnugor őshaza, törzsszövetség, fejedelem, táltos, honfoglalás, tized.*